

ŞEHİT KAZIM ESMER İLKOKULU

Bülten Tarihi 10/12/2019

Cilt 3 , Sayı 19

ÖDEV YAPMA ALIŞKANLIĞINI ÇOCUĞUNUZA NASIL KAZANDIRABİLİRSİNİZ?

Anne ve babalar için okul döneminde yaşanan en tatsız sorunlardan biri de çocuklarının ödev yapma konusunda gösterebildiği isteksizliktir. “Ödevini yap” demekten yorulan ebeveynler, bu konuda çocuklarıyla zaman zaman çatışmaya bile girerler. Bazı çocuklar öğretmenin verdiği ödevleri okuldan geldikten kısa bir süre sonra bitirirken, bazılarında sürekli bir erteleme hali görülür. Şu çizgi filmi izledikten sonra, şu oyunu oynadıktan sonra, yemek yedikten sonra... Akşam geç saat olduğunda bitmemiş ödevler, bazen Pazar akşamı tam yatacakken hatırlanan sorumluluklar olur. Anne ve babalar da çocuklarına ödev sorumluluğunu üstlenemedikleri için kimi zaman kızarlar. Burada ailelerin kendilerine sorması gereken ilk soru, “Çocuğumuza sorumluluk duygusunu verebildik mi?” olmalıdır. Sorumluluk kavramını, “başkalarının hakkına saygı göstermek ve kendi eylemlerinin bireysel sonuçlarına sahip çıkmak” olarak tanımlayabiliriz. Her anne-baba çocuğunu sorumluluk sahibi bir birey olarak yetiştirmek ister. Bununla birlikte unutmamalıyız ki hiçbirimiz sorumluluklarımızı daha en başında bilerek dünyaya gelmeyiz. Bunu zamanla öğreniriz ve doğal olarak yaşamın farklı alanlarında sorumluluklarımız da farklı olur.

İlkokul çağındaki çocuklardan oyun oynamayı ve ders çalışmayı ödevlerini bitirecek şekilde dengeleme sorumluluğunu duymasını beklemek son derece doğaldır. Amaç yüksek not almak, öğretmeni memnun etmek değildir. Okul yaşamı, çocuğu hayata hazırlayan uzun bir dönemi kapsar. Hayata ilk adımdır bir başka deyişle. Hayatta etkin olabilmenin yolu, insanların olayları ve nesnelere düzenleyebilme başarısına bağlıdır. İşte okul da bunun kazanılması için çocuk adına önemli bir fırsattır. Kitaplar, ödevler, notlar, bilgiler, zaman... Tüm bunları doğru düzenlemeyi öğrenen çocuk, okul dışındaki hayatını da bu düzende ve kalitede yaşayacaktır.

Çalışma ortamını düzenleyin

Çocukların ödev yapma alışkanlıklarının gelişmesi için önce çalışma ortamından başlamak iyi bir adımdır. Bunun için yapılabilecekleri şöyle sıralayabiliriz:

- Çalışma ortamlarının düzenlenmesi çalışmayı kolaylaştırır. Ders, çalışma masasında yapılmalıdır, evin başka bir alanında değil.
- Çocuğun sıcaktan ya da soğuktan etkilenmemesine, dikkatin dışarı kaymaması için masanın pencere önünde olmamasına özen gösterilmelidir.
- Çalışma esnasında televizyon, müzik, telefon gibi faktörlerin zihin dağınıklığına sebep olabileceğini düşünerek sessiz bir ortam oluşturulmasına dikkat edilmelidir. Telefonla konuşan siz de olsanız, çocuğun ilgisini çekmeyeceğini düşündüğünüz bir televizyon programı da izleseniz, çocuk bir süre sonra dikkatinin dağıldığını hissedebilir.
- Çalışma masasında koltuk değil sandalye kullanılmalıdır. Gevşemeye yol açacak durumlar öğrenmeyi zorlaştırır.
- Çalışma masasının tam karşısına dikkat çekecek ya da dikkat dağıtacak resim asılmamalıdır. Bu gibi şeyler çocuğun yanında ya da arkasında kalacak yerlere yerleştirilmelidir.
- Gerekli olan tüm malzemeler çalışmaya başlamadan önce hazır edilmelidir. Böylece masadan sık sık kalkmaları önlenir.
- Her çalışmanın sonrasında masayı toplayıp düzenlemelerini sağlamak, bir sonraki çalışmaya başlamayı kolaylaştırır.

Çalışma planı oluşturun

Çocuğunuz okuldan eve geldikten sonra 30-45 dakika dinlenmesine izin verin. Bu süre, çocukta çocuğa değişkenlik gösterse de, tekrar derse başlama konusunda ne vazgeçirecek kadar uzun, ne de dinlenmesine fırsat tanımayacak kadar kısa olmalıdır. Çalışma zamanlarını çocuğunuzla birlikte programlamanız onun bu programa uymasını kolaylaştırır. Çocuğunuz ödev yapmaya ve ders çalışmaya her gün aynı saatte başlarsa, bu davranış onun düzen alışkanlığını da pekiştirmiş olur.

Ne kadar ara vermek gerekiyor?

Çocuklar ödevlerini yaparken masadan sık sık kalkmak, çalışmaya ara vermek isteyebilirler. Bu bazı çocuklarda çok daha sık sürelerde tekrarlanır. Bizim tavsiyemiz, “40 dakika çalış, 10 dakika ara ver” sisteminin uygulanmasıdır. Okula yeni başlayan, daha küçük sınıflarda okuyan çocuklarda bunu “30 dakika çalış, 10 dakika mola ver” olarak da programlamanız mümkündür. Dikkat edilmesi gereken, verilen araların süresinin aşılmamasıdır. Kısa molalarda televizyon izlemek, bilgisayar oyunu oynamak çocuğun derse tekrar dönmesini güçleştirir. Bunları kısa molalarda çocuğunuza ödül olarak sunmamanızı tavsiye ediyoruz. Çalışma programı planlanırken çocuğunuzun boş zamanı da olsun mutlaka. Her çocuğun oyun oynamaya, hayal kurmaya ya da arkadaşlarıyla zaman zaman bir arada bulunmaya ihtiyaç duyduğunu unutmayın.

Çocuğunuz ödev yapmaktan keyif alsın

- Çocuğunuz size soru sorduğunda, bu sorusuna yanıt verin. Ama ödevini onun yerine yapmayın.
- Çocuğunuz ödevin tümünü yapmakta zorlanıyorsa, bunun çok fazla olduğunu söylüyorsa, ödevi parçalara bölün. İlk 10 soruyu yaptıktan sonra sonuçları kontrol etmesini, ardından diğer 10 soruya geçebileceğini söyleyin. Ara kontrollerde ona siz de eşlik edebilirsiniz.
- Ödev yapmanın da bir öğrenme süreci olduğunu çocuğunuza anlatın. Bunu bir zorluk olarak görmek yerine, problem çözmenin getirdiği mutluluğu yaşamasını, okuduğu yeni bir hikâyenin keyfini çıkarmasını tavsiye edin. Ödevleri bittikten sonra yeni hikâyeyi size anlatmasını istemek, problemleri doğru çözdüğünde onu olumlu sözcüklerle motive etmek, bu duyguların gelişmesine yardımcı olur.
- Ödevlerin öğretmeniyle arasındaki bir sorumluluk aktarımı olduğunu kavramasını sağlayın.
- Ödev konusunda yaşayacağınız çatışmanın aranızdaki iletişime zarar vermesini engellemek için ödevler bittikten sonra çocuğunuzla hiç değilse yarım saat eğlenceli vakit geçirin.
- Çocuğunuz ilkokula yeni başladıysa, oyunla geçen günlerden sonra okula gitmenin onun için önemli bir değişim süreci olduğunu bilin. Dakikalarca bir masada oturmak, yepyeni şeyler öğrenmek, eve gelip bir de ders yapmak bir anda adapte olunacak kadar kolay eylemler olmayabilir. Özellikle ilk dönemde son derece sabırlı olun.

Ödevini yapmıyorsa cezalandırmayın

Unutulmaması gereken önemli bir nokta da ödevini yapmadığı zaman çocuğu cezalandırmanın istenen sonucu doğurmayacağıdır. Zaten çocuk için çok da zevkli olmayan ödev yapmanın bir de ceza ile sonuçlandırılması bu alanda daha fazla sorun yaşanmasına yol açabilir. Olumlu davranışı pekiştirmek (ödevini yaptığı zamanları övmek, ödüllendirmek), istenmeyen davranışı cezalandırmaktan daha etkili bir yöntemdir. Bu yöntemi uygularken de ödev yapmanın kendi sorumluluğu altında olduğunu çocuğunuza anlatmayı unutmayın. Ödev anne ve babaya verilmez. Çocuğunuzun anlamadığı, yapmakta zorlandığı ödevlerde ona yol gösterin fakat ödevlerini sakın siz yapmayın. Bu davranış "Ne de olsa annem-babam ödevlerimi yapıyor" algısıyla birlikte sorumluluk duygusunun zarar görmesine sebep olur. Ödev yapmaya karşı özellikle direnen çocuklar için ise çocuğun özelliklerine uygun, motivasyonunu artıracak daha derinlemesine planlama yapmak gerekebilir. Bunun için bir uzmandan destek almanız hem sizi hem de çocuğunuzun hayatını kolaylaştıracaktır.

ÇOCUĞUNUZ OKULA GİDİYORSA, ANNE-BABA OLARAK ONDAN ÖDEVLERİNİ SİZİ YORMADAN YAPMASINI BEKLEMENİZ SON DERECE DOĞALDIR. BUNUNLA BİRLİKTE, DÜZENLEME KONUSUNDA ŞIKINTI ÇEKEN ÇOCUKLARIN, OKUL HAYATINDA DA ZORLANDIĞINI GÖRÜYÖRÜZ. HATTA BU DURUM BAZILARININ ÖĞRENME DÜZEYLERİNİ BİLE ETKİLEYEBİLİYOR."

AYRINTILI BİLGİ VE DESTEK İÇİN

ŞEHİT KAZIM ESMER İLKOKULU

REHBERLİK SERVİSİ

Fevzi Çakmak Mahallesi 6185 sok N o 11 07210 Kepez/ANTALYA

Telefon : 2423251599